

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
**«ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

17 березня 2023 року

Вип. 86

Збірник наукових праць

Переяслав – 2023

УДК 001(477)«19/20»
ББК 72(4Укр)63
В 54

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2023. Вип. 86. 123 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В. П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент

Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С. М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент

Склярєнко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Солопко І. О. – кандидат фізико-математичних наук, доцент

Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Рада молодих учених університету
©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

УДК [373.2.015.31:793.7]:[643.8:355.58]

Олена Коваленко, Ольга Дергунова
(Київ)

ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІГОР ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ В УКРИТТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

У статті представлені проміжні результати магістерського дослідження щодо педагогічного супроводу ігор дітей раннього віку під час повітряної тривоги в укритті. Виокремлені прийоми мінімізації тривожності малят під час тривоги, окреслені підходи з облаштування середовища в укритті ЗДО, названі варіативні ігри та вправи з малятами в укритті тощо.

Ключові слова: діти раннього віку, педагогічний супровід ігор дітей, освітнє середовище, укриття, ігри дітей в укритті.

The article presents the intermediate results of the master's study on the pedagogical support of the games of young children during the air alarm in the shelter. Techniques for minimizing the anxiety of babies during anxiety are highlighted, approaches to setting up the environment in the shelter for children's shelter are outlined, various games and exercises with babies in the shelter are named, etc.

Key words: young children, pedagogical support of children's games, educational environment, shelter, children's games in the shelter.

Сьогодні кожен з нас відчув та відчуває нові виклики, пов'язані з повномасштабним вторгненням росії на територію України. Усім дорослим складно було прийняти факт початку війни, але як діти переживають цю ситуацію?! Педагогам закладів дошкільної освіти доводиться організовувати освітній процес у ситуації «відтермінованої небезпеки», тобто під час постійної загрози бомбардувань та ракетних обстрілів. Письменниця Л. Денисенко назвала сучасних дітей «дітьми повітряних тривог» [6]. Ми цілком поділяємо це твердження

адже у дітей реакція на негативні зовнішні обставини виливається в більшості у стрес, що може призвести до багатьох негативних наслідків, які проявляються у вигляді підвищеної тривожності, гіперактивності, страхів або, навпаки, апатії та неспроможності розслабитися.

Саме тому важливим є якісний педагогічний супровід дітей раннього віку і найкращим помічником в цьому процесі може бути гра. Педагогічні працівники закладу дошкільної освіти (ЗДО) мають звести до мінімуму шкідливий вплив соціуму на дитину завдяки створенню безпечного та комфортного освітнього середовища.

Наше дослідження дозволило виокремити кілька складових цього питання. Перше. Створення і облаштування в укритті ЗДО безпечного і комфортного освітнього середовища. Про важливість облаштування та впливу розвивального середовища на виховання дітей зазначено у Державному стандарті дошкільної освіти (БКДО-2021), професійному стандарті вихователя закладу дошкільної освіти та ін. Важливу роль у дослідженні питання розвитку дитини дошкільного віку у освітньому середовищі ЗДО відіграють праці В. Котирло, О. Кульчицької, С. Кулачківської, Ю. Приходько, О. Проскури, С. Тищенко та ін. [1; 3; 4; 5]. Про значення розвивального середовища у процесі розвитку та виховання дитини раннього і дошкільного віку знаходимо публікації у таких науковців, як: Н. Гавриш, І. Гудим, О. Гура, Т. Гурковська, Л. Загородня, О. Листопад, Л. Лохвицька, І. Луценко, Т. Поніманська, О. Рейпольська, О. Саприкіна, Г. Цветкова та ін. [1; 3; 4; 5].

Нами було опрацьоване поняття середовища, його значення та види, вимоги до проєктування та облаштування. Щодо проєктування і облаштування розвивального середовища в укритті ЗДО, то до нього ставляться вимоги, не менш, а більш вагомі, порівняно із середовищем групового приміщення. Пояснюється це рівнем підвищеної тривожності дітей у невеликому замкненому просторі, відсутністю вікон: розмалювання стін та стелі, використовуючи технологію «стіни, що говорять», яскравість стільців та столів, наявність пуфів, м'яких куточків, каріматів, гімнастичних матів, створення халабуд, бізбордів, бізікубів тощо, а також музичного осередку.

Другою складовою цього питання, опрацьовану нами, є питання «зняття» психологічної напруженості малят. Діти раннього віку особливо чутливі до зміни місця їх перебування, незвичності зовнішнього оточення тощо. Під час сигналу тривоги деякі діти через страх ховаються під стіл, стілець, за штору, деякі – почитають плакати, тремтіти і т. ін. Наше дослідження дає підстави стверджувати, що практичні рекомендації психологів та педагогів (Н. Дятленко, І. Кондратець, О. Кочерга, Р. Мельниченко, С. Ройз, Д. Силберг та ін.) [2; 6; 7; 9] прекрасно «працюють» на мінімізацію таких емоційних та поведінкових проявів дітей. Перша порада: дитина має почуватись захищеною. Якщо дитина дозволяє (щоб випадково без дозволу не порушити її особистісний простір), то найкраще – обійняти її, запропонувати взяти улюблену іграшку, яка зігріє і нагадає про рідну домівку. Друга порада – використати ритмічні пісеньки, які можуть наспівувати вихователь та помічник вихователя (як би кепсько не було на душі) під час переміщення до укриття (наприклад: «Руханка з Патроном», «Крокуй до укриття» та ін.). [8]. Заслужують на увагу у цьому плані практичні поради для педагогів від журналу «Дошкільне виховання» [6].

Третьою складовою цього питання, що є предметом нашого дослідження, питання власне педагогічного супроводу ігор дітей раннього віку в укритті. Нами була опрацьована низка наукових досліджень з питань ігор дітей, різні підходи до класифікації ігор та рекомендації щодо супроводу ігор дітей раннього віку. Аналіз наукового доробку таких провідних вітчизняних фахівців, як: Н. Гавриш, Т. Гурковська, С. Васильєва, В. Рагозіна, О. Кононко, В. Воронов, О. Кочерга, Т. Піроженко, О. Рейпольська, С. Ройз та ін. [1; 5; 7; 9] засвідчує, що особливе місце в житті дітей раннього віку посідає гра. Унікальність дітей раннього віку визначається швидким розвитком, збагаченням життєвого та соціального досвіду. Буває, що повітряна тривога триває по кілька годин і чудово в цей час пограти з дітьми, адже це – їх основний вид діяльності. Завдання педагогів – облаштувати середовище в укритті різноманітними іграшками для сюжетних ігор дітей, атрибутами до дидактичних ігор та вправ, предметами для самостійних ігор та рухливих ігор малої рухливості. Добре

себе зарекомендували у освітній взаємодії з малятами в укритті атрибути до різних видів театрів.

Наше дослідження та досвід практичної роботи у ЗДО доводить, що у процесі педагогічного супроводу ігор дітей в укритті слід звернути увагу на такі його особливості: 1) з метою здійснення індивідуального та диференційованого підходів, супроводжуючи ігри малят в укритті, використовуючи поради науковців, на перше місце необхідно ставити дитину з її бажаннями, уподобаннями та інтересами. Тому, відповідаючи на персональні запити дітей, необхідно запропонувати ту зайнятість, ті іграшки/атрибути, які на сьогодні забажає дитина; 2) з метою відволікання уваги дітей від того, що наразі відбувається, добирати ігри та вправи з високим рівнем позитивного емоційного забарвлення. Добре себе зарекомендували такі дидактичні ігри та вправи, як: впізнай за голосом; відгадай за описом; знайди, де сховано тощо. Назви можна добирати, відповідно пори року та конкретного дидактичного матеріалу; 3) враховуючи, що в укритті одночасно знаходяться діти різного віку, то доцільно організовувати ігри та вправи за типом: старші діти – для малят. Доцільними будуть тут програвання (інсценування) фрагментів різних видів казок, використовуючи фігурки настільного, тіньового, пальчикового тощо театрівчи елементи костюмів; вправи з передавання / прокочування кольорових кульок; ігри з мильними бульбашками; гра з «сонячним зайчиком»; ховання і пошук шишки, каштанчика; спільне промовляння потішок і забавлянок з рухами ніг, рук, головою; виготовлення старшими дітьми іграшок з паперу для малят та використання їх в іграх та вправах тощо; 3) добре себе зарекомендували в укритті м'які іграшки з різним наповнювачами (сентапон, вата, дрібні кульки, пісок, гравій тощо). Психологами та фізіологами вже давно доведений позитивний вплив на заспокоєння нервової системи перебирання пальчиками цього наповнення; 4) з метою підтримки позитивного емоційного настрою дітей щодо їх ігор в укритті та реалізуючи поради психологів, доцільно з дітьми проговорювати і наперед частково планувати «що ми будемо робити наступного разу тут, у що ми будемо грати» тощо.

Попередні результати нашого дослідження підтверджують важливість педагогічного супроводу різних видів ігор у освітній взаємодії з дітьми раннього віку загалом і в укритті, зокрема. Під час ігрової взаємодії відбувається не тільки поступове всебічне становлення дитячої особистості, під час неї відбувається особистісний поступ дитини, а й найголовніше за умови повітряної тривоги – дитина заспокоюється, відволікається і відчувається захищеною.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В. В. Рагозіна; за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС - ЛТД, 2021. 226 с.

2. Катаєва М. Як працюють заклади освіти в умовах воєнного стану: роз'яснення МОН [Електронний ресурс] *Вечірній Київ* : [сайт]. Дата публ.:24.02.2022. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/61734/> (дата звернення 26.02.2023).

3. Лохвицька Л. Розвивальне предметне середовище в дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Київ: Ред. газет з дошк. та початк. освіти, 2013. 78 с.

4. Лохвицька Л. Розвивальне середовище для дітей раннього віку. *Дошкільне виховання*. 2003. Вип. 11. С.12.

5. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти: технології проєктування: навч.-метод. посібник / О.Д.Рейпольська, І.Д.Гудим, Л.І.Зайцева та ін.; за ред. О.Д.Рейпольської. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 222 с.

6. Підтримка дітей та педагогів в умовах війни. *Дошкільне виховання*. 23.02.2023. URL: <https://www.facebook.com/doshkilne.vyhovannya/videos/531968868920041> (дата звернення: 24.02.2023).

7. Поради від експертів ЮНІСЕФ. Як підтримати дітей у стресових ситуаціях. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/poradi-vid-ekspertiv-yunisef-yak-pidtrimati-ditej-u-stresovihsituacijah> (дата звернення: 30.10.2022).

8. Ройз С. Крокуй до укриття. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Jkwb9Q8N1vA> (дата звернення: 10.02.2023).

9. Ройз С. Як подбати про дитину, якщо ви знаходитесь з нею в укритті: поради. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=VpJXr3UXCvo> (дата звернення: 20.02.2023).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Башурова Надія Євгеніївна – студентка 1 курсу спеціальності «Початкова освіта (основи інклюзивного навчання)» Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Войтко Олександр Володимирович – аспірант I року навчання кафедри економіки підприємства та менеджменту Академії праці, соціальних відносин і туризму

Гуденко Владислав Олександрович – студент 2 курсу ВСП «Маріупольський політехнічний фаховий коледж ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

Гульвачук Ольга Костянтинівна – магістрант 2 курсу факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Гутник Анастасія Юріївна – студентка 3 курсу спеціальності «Початкова освіта (основи інформатики)» Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Демченко Ярослава – магістрант Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Дергунова Ольга Олександрівна – здобувач спеціальності 012 Дошкільна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта Київського університету імені Бориса Грінченка

Дубовик Наталія Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального та прикладного мовознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Єфименко Наталія Романівна – базовий методист, викладач циклової комісії загальноосвітніх, соціально-економічних та фундаментальних дисциплін Комунального закладу освіти «Полтавський базовий медичний фаховий коледж» Полтавської обласної ради

Житомирський Леонід Олександрович – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Зимівець Наталія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Іванова Тетяна Андріївна – студентка 5 курсу філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Івченко Оксана Миколаївна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичної культури, спорту та здоров'я ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»

Іголкіна Марина Віталіївна – магістрант II курсу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Калаш Олена Володимирівна – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист, заступник директора з НВР Харківської гімназії №82 Харківської міської ради Харківської області

Квасницька Юлія Миколаївна – учениця 10 класу Харківської гімназії №82 Харківської міської ради Харківської області

Киверига Ольга Юріївна – викладач вищої категорії, викладач-методист, викладач економічних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Заліщицький фаховий коледж імені Є. Храпливого» Національного університету біоресурсів і природокористування України

Кицкай Анжела Сергіївна – викладач I категорії Маріупольського будівельного фахового коледжу

Коваленко Олена Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Ковальський Владислав Геннадійович – студент 3 курсу комп'ютерного відділення Вінницького технічного фахового коледжу

Козіна Вікторія Миколаївна – студентка 1 курсу факультету психології та спеціальної

Коломійцева Алла Федорівна – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист, директор Харківської гімназії №82 Харківської міської ради Харківської області

Копань Анна Віталіївна – студентка 2 курсу факультету психології та спеціальної освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Котовська Соломія Анатоліївна – студентка 1 курсу спеціальності 013 Початкова освіта Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Кравець Ніна Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Кравцова Карина Вадимівна – студентка 4 курсу кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ВНЗУ «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Курулюк Арсен Олексійович – студент 4 курсу кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ВНЗУ «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Лебеденко Даяна Леонідівна – студентка 3 курсу механіко-математичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Лемешенко Віра Романівна – студентка 4 курсу кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ВНЗУ «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Лиса Тамара Валеріївна – кандидат економічних наук, докторант МАУП (м. Київ)

Лутченко Дарина Олександрівна – студентка 4 курсу Київського національного університету технологій та дизайну

Маннапова Катерина Робертівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціології та психології Харківського національного університету внутрішніх справ

Мельничук Дарія Валентинівна – студентка 1 курсу спеціальності 012 Дошкільна освіта Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Мітова Олена Олександрівна – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри спортивних ігор Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту

Мурай Софія Віталіївна – учениця 11 класу Харківської гімназії №82 Харківської міської ради Харківської області

Олешко Максим Олександрович – студент 3 курсу спеціальності «Середня освіта (образотворче мистецтво)» Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Пасічник Сергій Валентинович – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Пекарська Ірина Володимирівна – викладач іноземної мови Володимир-Волинського педагогічного фахового коледжу імені А. Ю. Кримського Волинської обласної ради

Плужніков Борис Олексійович – кандидат економічних наук, доцент кафедри військової підготовки Національного авіаційного університету

Протасюк Олександр Олексійович – викладач кафедри фундаментальних дисциплін Кам'янського фахового коледжу фізичного виховання

Пугач Микола Петрович – кандидат технічних наук, доцент Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Рачинська Інна Володимирівна – студентка 3 курсу спеціальності 013 Початкова освіта Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Редченко Людмила Володимирівна – завідувач відділення, викладач циклової комісії основ медсестринства та клінічних дисциплін Комунального закладу освіти «Полтавський базовий медичний фаховий коледж» Полтавської обласної ради

Рогова Наталія Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ВНЗУ «Полтавський університет економіки та торгівлі»

Сакевич Валентина Іванівна – викладач циклової комісії основ медсестринства та клінічних дисциплін Комунального закладу освіти «Полтавський базовий медичний фаховий коледж» Полтавської обласної ради

Санталова Ганна Олександрівна – кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії та охорони праці Донбаської державної машинобудівної академії

Севідов Станіслав – учень 10 класу Харківської гімназії №82 Харківської міської ради Харківської області

Сорока Юлія Борисівна – викладач циклової комісії основ медсестринства та клінічних дисциплін Комунального закладу освіти «Полтавський базовий медичний фаховий коледж» Полтавської обласної ради

Степанов Євгеній Вікторович – аспірант III року навчання кафедри біології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Столярчук Валентина Миколаївна – кандидат технічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ВНЗУ «Полтавський університет економіки та торгівлі»

Товт Ірина Семенівна – кандидат історичних наук, доцент, старший викладач кафедри педагогіки і психології дошкільної та початкової освіти Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»

Топали Олександра Миколаївна – студентка 4 курсу факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Хібовська Ірина Вячеславівна – магістрант факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Холмовой Юрій Петрович – кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії та охорони праці Донбаської державної машинобудівної академії

Шаповал Марія Петрівна – викладач кафедри фундаментальних дисциплін Кам'янського фахового коледжу фізичного виховання

Шкурба Тамара Олександрівна – викладач циклової комісії основ медсестринства та клінічних дисциплін Комунального закладу освіти «Полтавський базовий медичний фаховий коледж» Полтавської обласної ради

Юсип Анастасія Романівна – студентка 2 курсу психолого-педагогічного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Євгеній Степанов, Сергій Пасічник

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ КОНЦЕНТРАЦІЇ ФЛАВОНОЇДУ РУТИНУ
ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ВІД ДЕЯКИХ МІКРОХІМІЧНИХ
ЕЛЕМЕНТІВ ҐРУНТУ

3

ЕКОЛОГІЯ

Владислав Гуденко

СОРТУВАННЯ ТА ПЕРЕРОБКА ПОБУТОВОГО СМІТТЯ. ДОСВІД ІТАЛІЇ

6

ЕКОНОМІКА

Олександр Войтко

СТРАХУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ.
БЕЗПЕКА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ДЕРЖАВИ

10

Олена Калаш, Юлія Квасницька

ЕЛАСТИЧНІСТЬ ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

13

Ольга Киверига

ФУНКЦІОНУВАННЯ КООПЕРАТИВУ, СИСТЕМА ЦІН ТА МЕХАНІЗМ ОПЛАТИ

16

Natalia Rogova, Arsen Kuruliuk

IMPROVEMENT OF ADDITIONAL HOTEL SERVICES

19

Valentina Stolyarchuk, Karina Kravtsova

INCREASE OF WORK EFFICIENCY OF THE HOTEL STAFF

21

Valentina Stolyarchuk, Vera Lemeshenko

ORGANIZATION OF CULTURAL AND MASS SERVICES IN HOTEL FACILITIES

23

ПЕДАГОГІКА

Ольга Гульвачук

ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ
З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В ПРОЦЕСІ ЕКСКУРСІЇ

26

Наталія Зимівець, Вікторія Козіна

СЕНСОРНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ
ЗВУКОВИМОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

29

Марина Іголкіна

ВИХОВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ В УЧНІВ
З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОЛОДШИХ КЛАСІВ

32

Олена Коваленко, Ольга Дергунова

ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІГОР ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ
В УКРИТТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

35

Solomia Kotovska

ALL DIFFERENT – ALL EQUAL: CREATING A POSITIVE LEARNING
ENVIRONMENT FOR CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS

38

Ніна Кравець, Ярослава Демченко

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИХОВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

41

Даяна Лебеденко

СТОПІТЕЛІНГ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

44

Daria Melnychuk

FOSTERING A CREATION OF A POSITIVE LEARNING ENVIRONMENT
FOR CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS

47

Ірина Пекарська

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

49

Inna Rachynska

STEAM TECHNOLOGY ON PRIMARY SCHOOL LESSONS

52

<i>Валентина Сакевич, Наталія Єфименко, Людмила Редченко</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	54
<i>Ірина Хібовська</i> ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ ДОШКІЛЬНИКІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ У ПРОЦЕСІ МУЗИЧНОГО РОЗВИТКУ	56
<i>Тамара Шкурба, Юлія Сорока</i> ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХОВОГО БАКАЛАВРА	59
<i>Анастасія Юсип</i> ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕТНОПЕДАГОГІЦІ	62
ПСИХОЛОГІЯ	
<i>Анжела Кицкай</i> СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ПІДЛІТКІВ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	65
<i>Алла Коломійцева, Катерина Маннапова, Софія Мурай</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ПІДЛІТКІВ-БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ	67
<i>Тамара Лиса</i> ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ЖІНКАМ-ВПО, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВЧИНЕННЯ НАД НИМИ НАСИЛЬСТВА	71
<i>Олександра Топали</i> КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК СУЧАСНА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ	73
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
<i>Дарина Лутченко</i> ФОТОГРАФІКА ЯК МИСТЕЦТВО В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ РЕКЛАМИ	77
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ	
<i>Микола Пугач, Олена Калаш, Станіслав Севідов</i> АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНОГО ТА ПРАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ТРАДИЦІЙНОГО ПІДРУЧНИКА З ЕЛЕМЕНТАРНОЇ ФІЗИКИ	81
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	
<i>Леонід Житомирський</i> ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	84
<i>Оксана Івченко, Олена Мітова</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛІСТІВ 13-14 РОКІВ ЗІ ЗМАГАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	87
<i>Анна Копань</i> ПРОБЛЕМИ ВІДБОРУ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ	90
<i>Анна Погребняк, Марія Шаповал, Олександр Протасюк</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ	94
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ	
<i>Anastasia Gutnyk, Maksym Oleshko, Nadiia Bashurova</i> TARAS SHEVCHENKO AS A NATIONAL POET IS A KEY SYMBOL FOR ALL HISTORICAL EVENTS IN UKRAINE	97
<i>Тетяна Іванова, Наталія Дубовик</i> ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЧИТАННЯ	99
<i>Ірина Товт</i> КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА	103

ХІМІЧНІ НАУКИ

Юрій Холмовой, Ганна Санталова

ВІРТУАЛЬНИЙ РЕЄСТРАТОР ФОТОМЕТРИЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ
ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ 106

Владислав Ковальський

ВИВЕДЕННЯ ЛІТЕР НА БАГАТОСЕГМЕНТНІ ІНДИКАТОРИ
ЗА ДОПОМОГОЮ ДЕШИФРАТОРА 109

Борис Плужніков

ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ СТВОРЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ
ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ 113

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 117

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2023. Вип. 86. 123 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscience.webnode.com.ua>

Укладачі: С. М. Кикоть, І. В. Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І. В. Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
08401, вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав,
Київська обл., Україна
тел. 0930569496,
сайт: confscience.webnode.com.ua

